

A 1746/presidiet

Tekijä Konservatiivinen ryhmä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus kokonaismaanpuolustuksesta sekä valmius- ja huoltovarmuussuunnittelusta**Ehdotus**

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää, mitkä pohjoismaiset resurssit sopivat yhteiskäyttöön ja mitä osa-alueita tulee priorisoida.

että se tutkii, miten Pohjoismaiden puolustusvoimien ja poliisiviranomaisten välistä yhteistyötä voidaan kehittää.

että se selvittää, miten Pohjoismaiden kansalaisten kriisitietoutta voidaan parantaa pohjoismaisen yhteistyön avulla.

että se tekee vaikutusarvioinnin vakavan kriisin seurauksista Pohjoismaiden elintarvikehuollolle.

että se tutkii mahdollisuuksia tehdä sopimuksia sellaisten toimijoiden kanssa, jotka ovat tärkeitä Pohjoismaiden virtojen turvallisuudelle.

Taustaa

Pohjoismailla ei ole vain yhteinen historia ja maantieteellinen sijainti vaan maat ovat aikojen kuluessa kehittäneet hyviä yhteistyömuotoja myös puolustusallalla. Turvallisuustilanne on jo vuosien ajan huonontunut ympäröivässä maailmassa ja lähialueellamme johtuen tapahtumista, jotka eivät ole meidän hallittavissamme. Itämeren ympäristössä ja arktisella alueella edessä oleviin haasteisiin tarvitaan yhteisiä ratkaisuja. Sen vuoksi on tärkeää, että Pohjoismaat vahvistavat keskinäistä puolustusyhteistyötään ja tarkastelevat mahdollisuuksia syventää yhteistyötä sekä kokonaismaanpuolustuksessa että valmius- ja huoltovarmuussuunnittelussa.

Pohjoismaiden välinen NORDEFECO-puolustusyhteistyö voi toimia mallina yhteistyölle väestönsuojelun ja kokonaismaanpuolustuksen alalla. NORDEFECO-yhteistyön tarkoituksena on saada aikaan konkreettisia tuloksia alhaalta ylöspäin -näkökulmasta. Tätä toteutetaan tunnistamalla alueet, joilla tarve on suurin ja synergiaetua saatavissa, minkä jälkeen luodaan yhteistyömuotoja ja -menetelmiä käytännön työtä varten.

Uusi sodankäyntitapa asettaa suuria vaatimuksia yhteiskunnan kyvyille selvitä kriiseistä. Edessämme ei ole pelkästään sotilaallisia uhkia, vaan myös kyberuhkia, psykologista sodankäyntiä, taloudellista painostamista ja tiedusteluun liittyviä uhkia.

Pohjoismaiden kokonaisuunpuolustuksessa on lopulta kyse siitä, että meillä on yhteiskunnat, jossa kaikki auttavat ja jotka toimivat myös kriisioloissa. Elinkeinoelämälä on nykyään paljon sellaista osaamista ja aineellisia resursseja, jotka kylmän sodan aikana kuuluivat julkisille toimijoille. Meidän täytyy pystyä hyödyntämään näitä paremmin. Sen vuoksi konservatiivinen ryhmä haluaa selvitetävän, mitä yhteiskunnan kannalta tärkeitä resursseja yksityisillä toimijoilla nyt on ja kuinka niitä voidaan käyttää yhteiskunnan toimivuuden varmistamiseksi kriisi- ja sotaoloissa. Konservatiivinen ryhmä haluaa myös, että laaditaan selvitys Pohjoismaiden puolustusvoimien ja poliisilaitosten välisestä pohjoismaisesta koordinoinnista.

On tärkeää oppia aiemmista kriiseistä ja käyttää niistä saatua oppia uusien kriisien parempaan hallintaan. Kuinka paljon Pohjoismaiden väestöllä on tietoa siitä, miten yksittäisten kansalaisten odotetaan varautuvan kriisiin sattuessa? Tällä voi olla ratkaiseva merkitys kansalaisten valmiudelle. Konservatiivinen ryhmä haluaa selvitetävän, kuinka pohjoismaista yhteistyötä kriisitietoisuuden parantamiseksi voidaan kehittää.

Toinen tärkeä osa kriisivalmiutta on virtojen turvallisuus. Kyse on siis monenlaisista virroista ulottuen energiasta ja elintarvikkeista aina viestintään ja polttoaineisiin. Pohjoismaiset yhteiskuntamme ovat haavoittuvia häiriöille näissä virroissa. Huoltovarmuutta voidaan parantaa muun muassa siten, että Pohjoismaat tekevät sopimuksia esimerkiksi elintarvikeyritysten kanssa tietyyntyyppisestä varastoinnista. Konservatiivinen ryhmä haluaa, että selvitetään Pohjoismaiden elintarvikehuollon tilanne vakavan kriisin sattuessa ja tutkitaan mahdollisuuksia tehdä sopimuksia toimijoiden kanssa, jotka ovat tärkeitä virtojen turvallisuudelle Pohjoismaissa.

Reykjavikissa 19. syyskuuta 2017

Bente Stein Mathisen (H)
Brigitte Klitskov Jerkel (KF)
Brynjar Nielsson (Sj.)
Hans Wallmark (M)
Heidi Nordby Lunde (H)
Juhana Vartiainen (kok.)
Lars-Arne Staxäng (M)
Lena Asplund (M)
Maria Stockhaus (M)

Michael Tetzschner (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Susanna Koski (kok.)
Sylvi Graham (H)
Teitur Björn Einarsson (Sj.)
Thomas Finnborg (M)
Valgerður Gunnarsdóttir (Sj.)
Wille Rydman (kok.)